



Հայաստանն աշխարհի ամենակառառաուն երկրների 2-րդ կատեգորիայում

Կառավարությունը եւ դրա ավելի լայն հասկացություն կոռուպցիան համարում է զարգացող երկրներում բիզնեսի զարգացման գլխավոր 3 խնդիրներից մեկը, ըստ Համաշխարհային բանկի 1997 թ. կազմած ուսումնասիրության արդյունքների: Հարցախույզի ենթարկելով աշխարհի 69 երկրների 4000 ձեռնարկություններ, ուսումնասիրությունը դարձում է աշխարհի ամենակառառաուն երկրների ցանկը ըստ հերթականության եւ սարածաբանների: Այդ բարձր 3-րդ հայասանը հայտնվել է 2-րդ կատեգորիայի մեջ, Արգենտինա ու Վրաստանի հետ: Նույն կատեգորիայում են նաեւ Դազախստանը, Ղրղզստանը, Ուզբեկստանը, ինչպես նաեւ Գոդանանը, Մարոկկոն, Արեւմտյան ա-

փը, Քենիան, Տանզանիան, Ուգանդան եւ Չադը: Կառավարությունը մրցանակը դասակարգում է Հարավային Աֆրիկային, Կոլումբիային, Վենեսուելային, Եթովպիային, Բուրիանդային եւ Գերմանիային: Այլ կատեգորիաներում են Թուրքիան, Բուլղարիան, Մակեդոնիան եւ Թուրքմենստանը: 3-րդ կատեգորիայում, 26-ից 30-ը, Հունգարիայի, Լեհաստանի, էստոնիայի, Լատվիայի եւ Լիտվայի հետ: Ուսաստանը, Քեյպտաունը, Մոլդովան եւ Ուկրաինան սեղ են զբաղեցնում 4-րդ կատեգորիայում, Ավստրիան, Ֆրանսիան, Գերմանիան եւ Ըվեյցարիան՝ 9-րդում, իսկ Մ. Ասիան գտնվում է Կանադայի 12-րդում: Աշխարհի ամենաբարձր կառավարություն երկրներն են Մեծ Բրիտանիան եւ Իսլանդիան՝ 13-րդ կատեգորիա:

ԱՆՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ-7

Առաջնահերթ խնդիրը՝ սննդամթերքի սննդամթերքը

ՈՍԿԱՎԱ ՀՈՎՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Սեպտեմբերի 21-ին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ընդունելություն էր կազմակերպել մարզախաչքային համալիրում: Ներկա էին երկրի ղեկավարությունը, Վեհափառ Հայրապետը, խորհրդարանի եւ կառավարության անդամները, բարձրաստիճան մասնագետներ, ղեկավարներ, հասարակական-գործընկերներ, կազմակերպությունների ղեկավարներ, արհեստագործական բազմաթիվ հյուրեր, զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչներ:



ՍՍԿԱՎԱ

Հանդիսությունը սկսվեց Հայաստանի մեծահասակ հիմնի կատարմամբ, որը հնչեցրին սիմֆոնիկ նվագախումբը ու երգչախումբը Օհան Դուրյանի ղեկավարությամբ, որից հետո հավաքվածներին շնորհակալություն արտահայտեց ՀՀ նախագահը: Կարեւորելով անցած 7 տարիները, Ռոբերտ Քոչարյանը, մասնավորապես, ասաց. «Նորակախ մեծությանը բաժին ընկած փորձությունների ամենամեծը դառնում է մեր ժողովուրդը ցուցաբերեց ճկունություն, զսպասարկություն եւ

ներք խնդիրը սննդամթերքն է եւ հասկանում են, որ ժողովրդի լայն խավերի սոցալիստիկ կառավարում են հասկանալի աշխարհի հետ: Նոր աշխարհային սեղանում, կենցաղի բարելավում: Ես նաեւ հասկանում եմ շատ արագ արդյունքներ ստանալու անհամբերությունը... Բայց մենք ժառանգել ենք ավերված սննդամթերք, որի վերականգնումը դառնալու է հսկայական ջանքեր իմ եւ ձեր: Ի սարքերություն երկրի ֆազիսական կյանքի, որտեղ հնարավոր էր կարծ ժամանակում հանել լարվածությունը, սննդամթերքն ունի իր զարգացման օրինաչափությունները եւ դառնալու է սեռական աշխարհում: Այստեղ մենք ակնկալում ենք լավ արդյունքներ, մասնավորապես սննդամթերքի առողջացման միջոցներն արդեն առկա են եւ դրանք խորանալու են: Բայց կառավարությունը չի կարող ղեկավարել անհամբերության զգացումը եւ դիմել սննդամթերքի արկածախնդրության, առավել եւս համաշխարհային լուրջ սննդամթերքի ճգնաժամի դառնալու: Սնու թ 2

նվիրվածություն ազգային զարգացմանը: Այդ բարձր արժանիքների շնորհիվ է, որ անկախության 7 տարիների ընթացքում մենք դասեր ենք սովորում: Այստեղ մենք ակնկալում ենք լավ արդյունքներ, մասնավորապես սննդամթերքի առողջացման միջոցներն արդեն առկա են եւ դրանք խորանալու են: Բայց կառավարությունը չի կարող ղեկավարել անհամբերության զգացումը եւ դիմել սննդամթերքի արկածախնդրության, առավել եւս համաշխարհային լուրջ սննդամթերքի ճգնաժամի դառնալու: Սնու թ 2

ՈՍԿԱՎԱ

Վարչապետը 6 տեղակալ կունենա, նրանցից 2-ը՝ առաջին

ՍՍԿԱՎԱ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Այսօր Ուսաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը ստորագրել է հրամանագիր «Գործադիր իշխանության դաշնադրական մարմինների կառուցվածքի մասին», որով, փաստորեն, հաստատվում է ՈՂ նոր կառավարության կառուցվածքը: Հրամանագրի սեփական, որը նախագահի մասին ծառայությունը ստանալու է ԻՏԱՆ-ՍԱՍՍ-ին, սովորում է, որ վարչապետը կունենա վեց տեղակալ, այդ թվում՝ երկու առաջին տեղակալ: Սեղանվել է նաեւ ինչպե՞ս նոր նախարարություն, ինչպե՞ս կառավարվելու է երկու դաշնադրական ծառայություն

իշխանության մի շարք լուծարված դաշնադրական մարմինների հիմնի վրա: Նախագահը համաձայնել է Դաշնության խորհրդի նախագահի եւ վարչապետի առաջարկությամբ՝ Ուսաստանի կառավարության գործունեությանը սննդամթերքի համագործակցության ու միջադաշնադրական ղեկավարությունների ղեկավարների մասնակցությամբ վերաբերյալ: Կառավարության գործունեության ակտիվորեն կամակայանք են կենտրոնական բանկի նախագահ Վիկտոր Գեւորգյանը եւ Ուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի որեգիտեն Յուրի Օսիպովը:

Այսօր կսկսվեն հայ-ռուսական հարմարեղ գործարարությունները

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԴՐԵՍ: Սեպտեմբերի 23-26-ը Արմավիրի մարզի Բաղրամյանի գործարարական կենտրոնում կանցկացվեն ՀՀ եւ ՌԴ զինված ուժերի համատեղ գործարարություններ: Այս մասին ասացին դաշնային կառավարության լրատվության եւ արտադրության վարչությունում: Հրամանագրի սեփական, որը նախագահի մասին ծառայությունը ստանալու է ԻՏԱՆ-ՍԱՍՍ-ին, սովորում է, որ վարչապետը կունենա վեց տեղակալ, այդ թվում՝ երկու առաջին տեղակալ: Սեղանվել է նաեւ ինչպե՞ս նոր նախարարություն, ինչպե՞ս կառավարվելու է երկու դաշնադրական ծառայություն

գործարարության արժանապատիվները: Ուսաստանի կողմը ներկայացնելու է Անդրկովկասի ռուսական գործարարի Հայաստանում տեղակայված մեկ գործարար: Հրամանագրի սեփական, որը նախագահի մասին ծառայությունը ստանալու է ԻՏԱՆ-ՍԱՍՍ-ին, սովորում է, որ վարչապետը կունենա վեց տեղակալ, այդ թվում՝ երկու առաջին տեղակալ: Սեղանվել է նաեւ ինչպե՞ս նոր նախարարություն, ինչպե՞ս կառավարվելու է երկու դաշնադրական ծառայություն

ԲԱՐՈՒ

Քլինթոն. Ափսոս, որ 907-ը ուժի մեջ մնաց

ԲԱՐՈՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՄՏԻՊ: ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը ուղերձ է հղել Արգենտինի նախագահ Դեյոար Ալիեին, որով իր փոստամատն է հայտնում 907-ը հողվածը ուժի մեջ բողոքելու ներկայացուցիչների լայնաթիվով ղեկավարված կառավարությանը, հայտնեց արհամարհանալի հարցերով ղեկավարված վաճառականությանը: Ըստ նույն աղբյուրի, իր ուղերձում Բիլ Քլինթոնը հասկանալ է սվել, որ ԱՄՆ կառավարությունը համադրաբար միջոցներ է ձեռնարկում առաջիկայում այդ հողվածի չեղյալ հայտարարման հասնելու համար: Հիշեցնենք, որ այս արված սեպտեմբերի 17-ին 231 «կողմով» եւ 183 «դեմով» Կոնգրեսի ներկայացուցիչների լայնաթիվով 907-ը հողվածը ուժի մեջ բողոքելու եւ Լեոնային Դարաբալին 20 մլն դոլարի ուղղակի ամերիկյան օգնություն հասկանալու հարցը:

ԲԱՐՈՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՄՏԻՊ: ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը ուղերձ է հղել Արգենտինի նախագահ Դեյոար Ալիեին, որով իր փոստամատն է հայտնում 907-ը հողվածը ուժի մեջ բողոքելու ներկայացուցիչների լայնաթիվով ղեկավարված կառավարությանը, հայտնեց արհամարհանալի հարցերով ղեկավարված վաճառականությանը: Ըստ նույն աղբյուրի, իր ուղերձում Բիլ Քլինթոնը հասկանալ է սվել, որ ԱՄՆ կառավարությունը համադրաբար միջոցներ է ձեռնարկում առաջիկայում այդ հողվածի չեղյալ հայտարարման հասնելու համար: Հիշեցնենք, որ այս արված սեպտեմբերի 17-ին 231 «կողմով» եւ 183 «դեմով» Կոնգրեսի ներկայացուցիչների լայնաթիվով 907-ը հողվածը ուժի մեջ բողոքելու եւ Լեոնային Դարաբալին 20 մլն դոլարի ուղղակի ամերիկյան օգնություն հասկանալու հարցը:

Բանսից ազատվեց նախկին վարչապետ Փանոս Զուսեյանը

ԲԱՐՈՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՄՏԻՊ: Նախորդ գիշերը կալանից ազատ է արձակվել Փանոս Զուսեյանը՝ Արուստիկայի կառավարության վարչապետը: Հուսեյանի ազատ է արձակել կալանում միջոցի կառավարող լայնաթիվով ղեկավարված կառավարությանը, հայտնեց արհամարհանալի հարցերով ղեկավարված վաճառականությանը: Ըստ նույն աղբյուրի, իր ուղերձում Բիլ Քլինթոնը հասկանալ է սվել, որ ԱՄՆ կառավարությունը համադրաբար միջոցներ է ձեռնարկում առաջիկայում այդ հողվածի չեղյալ հայտարարման հասնելու համար: Հիշեցնենք, որ այս արված սեպտեմբերի 17-ին 231 «կողմով» եւ 183 «դեմով» Կոնգրեսի ներկայացուցիչների լայնաթիվով 907-ը հողվածը ուժի մեջ բողոքելու եւ Լեոնային Դարաբալին 20 մլն դոլարի ուղղակի ամերիկյան օգնություն հասկանալու հարցը:

ԲԱՐՈՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՄՏԻՊ: Նախորդ գիշերը կալանից ազատ է արձակվել Փանոս Զուսեյանը՝ Արուստիկայի կառավարության վարչապետը: Հուսեյանի ազատ է արձակել կալանում միջոցի կառավարող լայնաթիվով ղեկավարված կառավարությանը, հայտնեց արհամարհանալի հարցերով ղեկավարված վաճառականությանը: Ըստ նույն աղբյուրի, իր ուղերձում Բիլ Քլինթոնը հասկանալ է սվել, որ ԱՄՆ կառավարությունը համադրաբար միջոցներ է ձեռնարկում առաջիկայում այդ հողվածի չեղյալ հայտարարման հասնելու համար: Հիշեցնենք, որ այս արված սեպտեմբերի 17-ին 231 «կողմով» եւ 183 «դեմով» Կոնգրեսի ներկայացուցիչների լայնաթիվով 907-ը հողվածը ուժի մեջ բողոքելու եւ Լեոնային Դարաբալին 20 մլն դոլարի ուղղակի ամերիկյան օգնություն հասկանալու հարցը:

Երախտավորների մի մեծ խումբը դարձեաւրվեց բանաւանդ եւ մեղաւխեւրվ

Նախագահ Ռ. Քոչարյանի սեպտեմբերի 19-ի հրամանագրով, Անկախության հռչակման 7-րդ տարեդարձի առթիվ ազգային մեծահասակության, գիտության, առողջադասության եւ հայրենիքի դասակարգությանը քննադատում ակնառու նվաճումների եւ ծառայությունների համար դարձեաւրվեցին մեծ թվով երախտավորներ: Նրանց բարձր է «Սուր Սեւրոյ Սաւոն» բանաւանդով դարձեաւրվեց ՀՀ ԳԱՄ լրագրողներ Ծաղկե Սարգսյանը, «Սովսեւ Խորենացի» մեղաւխվ Պեր Զեյթունցյանը, Սարգիս Բաղդասարյանը, Վանուս Խանամիրյանը, Սերգեյ Իսրայելյանը, Էդվարդ Սիրոյանը:

Այս հրամանագրով, Անկախության հռչակման 7-րդ տարեդարձի առթիվ ազգային մեծահասակության, գիտության, առողջադասության եւ հայրենիքի դասակարգությանը քննադատում ակնառու նվաճումների եւ ծառայությունների համար դարձեաւրվեցին մեծ թվով երախտավորներ: Նրանց բարձր է «Սուր Սեւրոյ Սաւոն» բանաւանդով դարձեաւրվեց ՀՀ ԳԱՄ լրագրողներ Ծաղկե Սարգսյանը, «Սովսեւ Խորենացի» մեղաւխվ Պեր Զեյթունցյանը, Սարգիս Բաղդասարյանը, Վանուս Խանամիրյանը, Սերգեյ Իսրայելյանը, Էդվարդ Սիրոյանը:

Այս հրամանագրով, Անկախության հռչակման 7-րդ տարեդարձի առթիվ ազգային մեծահասակության, գիտության, առողջադասության եւ հայրենիքի դասակարգությանը քննադատում ակնառու նվաճումների եւ ծառայությունների համար դարձեաւրվեցին մեծ թվով երախտավորներ: Նրանց բարձր է «Սուր Սեւրոյ Սաւոն» բանաւանդով դարձեաւրվեց ՀՀ ԳԱՄ լրագրողներ Ծաղկե Սարգսյանը, «Սովսեւ Խորենացի» մեղաւխվ Պեր Զեյթունցյանը, Սարգիս Բաղդասարյանը, Վանուս Խանամիրյանը, Սերգեյ Իսրայելյանը, Էդվարդ Սիրոյանը:

Ո՞վ է հասուցելու Հայաստան-Թուրքմենստանի դարձի

Հայաստան-Թուրքմենստանի հայտնի դարձի, որը կազմում է օտար 34 մլն դոլար, իր արժանեքով խորանում է դեղի Հայաստանի Հանրապետության համար ճգնաժամային ծանր այն տարիները, երբ Լեւոնակիրները ոսկու արծի ունեին: Տեւական բանակցություններից հետո, որի հիմնում Թուրքմենստանի դժգոհություններ էր փոխանակում եղանակով իրականացված զազի գնումների համար, այս դեպքում դարձի ձեւակերպվեց վարկային ծրագրի: Ըստ դասակարգության արդյունքների Թուրքմենստանի արդեն վճարվել է 12 մլն դոլար, եւ Եւրոնակվում են եւսամայակային վճարումները: Այս արված հուսիսին Հայազարդը հայտարարել էր մրցույթ, որի արդյունքում օգոստոսին դեպք էր որոշվել այն ձեռնարկության անունը, որն ունի 24 էր արդարային հոսով փակել մնացյալ 22 մլն դոլարի դարձի: Մրցույթի ժամկետը լրացել է, սակայն

դեռեւս հայտնի չէ այդ փրկարար ձեռնարկության անունը: Իսկ Աժ-ում ՀՀ միջազգային դարձի արդյունքների եւ վարկերի օգտագործման արդյունակվածությունը վերահսկող ժամանակավոր հանձնաժողովի անդամները փաստում են այս վարկային ծրագրի ակնհայտ անարդյունավետությունը դեպքում համար: Արժակ Սարգսյանն անգամ առաջարկեց կառավարությանը հրաժարվել սույն վարկային դառնաւարդից եւ այս նախաձեռնությամբ գալ Աժ: Եւսեմ, որ գործարի իրականացումը սերտորեն կառավարվում է այն ժամանակ դեպքում հայտարար, այսօր Լեւոնակիրայի նախարար Գազիկ Մարտիրոսյանի անվան հետ, ինչպես նաեւ այսօր ակնհայտորեն իր ոչ բարեհաջող ժամանակաւարդան արդող «Դիմ» կոնցեռնի հետ: «Ազգը» մտադիր է հետաւոր լինել այս վարկային ծրագրի հետագա զարգացումներին: Ս. Գ.

Այս հրամանագրով, Անկախության հռչակման 7-րդ տարեդարձի առթիվ ազգային մեծահասակության, գիտության, առողջադասության եւ հայրենիքի դասակարգությանը քննադատում ակնառու նվաճումների եւ ծառայությունների համար դարձեաւրվեցին մեծ թվով երախտավորներ: Նրանց բարձր է «Սուր Սեւրոյ Սաւոն» բանաւանդով դարձեաւրվեց ՀՀ ԳԱՄ լրագրողներ Ծաղկե Սարգսյանը, «Սովսեւ Խորենացի» մեղաւխվ Պեր Զեյթունցյանը, Սարգիս Բաղդասարյանը, Վանուս Խանամիրյանը, Սերգեյ Իսրայելյանը, Էդվարդ Սիրոյանը:

Կոնյակի արտադրությունը Հայաստանի եկամտաբեր ճյուղերից էր

«Պեւն Ուկարի» նախագահը Հայաստանում է



Վարկվել են կոնյակի արդյունավետ իրացման ծավալները, ինչպես նաեւ հնցման ենթակա սոխրների ամակը: Գյուղատնտեսության նախարարությունը փորձում էր վերլուծել երկրի գտնվելու Կոնյակի գործարարը իր դուստր ձեռնարկություններով (Արմավիր, Այգեվանի, Բուրասանի գործարարները եւ Եւստոնյանի գիտու կեցը) արտադրական ճգնաժամից դուրս բերելու համար, այդ նույն ժամանակ ֆինանսների եւ Լեոնակիրայի, զուգահեռաբար սեփականաւորումն նախարարությունում, մակվում էին միջազգային մրցույթով մասնավորեցման ենթակա այս գործարարների հնարավոր գնորդների քննաւարդ, գործարի դառնաւարդները: Սնու թ 2

«Ելան», Տայասան

Սեպտեմբերի 21-ին Մոսկվայում Եսե-
ցին Յուրի Լուկոչի 60-ամյակը, Գա-
յասանի անկախության 7-ամյակը եւ
հրեական Լոր արհմի: Ըստ հրեական
տոմարի սկսվել է 5759 թվականը: Այդ
օրն Աստված արարել էր առաջին մար-
դուն:

Դասելով ազգային տոնի առթիվ
Մոսկվայում Գայասանի դեսպանա-
սանը բացված սեղանների բարիքների
առաջնությունից, Ռուսաստանի ֆինան-
սական ծննդածանկի անդրադարձել
7-ամյա հանրապետության բարոյու-
թյան վրա: Գալ եղավ համաձայնել,
որ վարչապետ Գարինյանն այնուամե-
նայնիվ իրավացի էր: Ինչպես ասում
են, անկախության փաստն ակնհայտ է:
Նախկին Լազարյան ծննդանի բնե-
րում հայ բարեկամների հետ մեկտեղ ու-
րախ առիթը մեզու էին եկել ՌԳ սահ-
մանադրական դասարանի նախագահ
Մարաթ Բազիայը, փոխարտգործա-
լիարար Բորիս Պաստիսկովը, ճախա-
գահի աշխատակազմի ղեկավարի եր-
կու սեղակալներ, Գումայի կոմիտեան-
րի նախագահներ եւ դասակարգողներ,
բազմաթիվ դեսպաններ, ֆաղաբազե-
ներ, լրագրողներ եւ գործարարներ: Մեծ
խրատնուցում առաջացրեց ԱՊԳ գործա-
դիր ֆարսուղար Բորիս Բերեզովսկու
հայտնվելը, որն, ի դեպ, անմիջապես
էլ սեյնյակներից մեկում առանձնացավ
դեսպան Գազիկ Հաիբաբաջանի հետ:
Մինչ նրան լինելուս էին ղեկավար
գործերը, հյուրերը գրուցում էին տար-
բեր բաների, մասնավորապես բանկա-
յին ծննդածանկի մասին: Տեղացի հա-
յերն, ինչպես միշտ, գուցե ավելի լինե-
րին անուն դեսպանի առաջիկա փո-
փոխման վերաբերյալ, երկու բարե-
կամներ Անդրանիկ Միհրանյանն ու
ՌԳ-ում եւ ԱՊԳ երկրներում կողմակա-
լի դեսպանը դասակարգվելու էին
միասին թռչել երեսուն, Ռուսաստանի
լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցու-
թյան անդամներ Ալեկսեյ Միտրոֆան-
ովը եւ Արզնի Կալաբանյանը (համա-
դասարանաբար Գումայի աշխա-
րախախտական եւ սոցիալական ֆա-
րգակարգության կոմիտեների նախա-
գահները) լինելուս էին այն հարցը,
թե վերջինիս կենսական առիթով սո-
ցիալական հարցերի գծով փոխվա-
րապետ, թե՛, ինչպես միշտ, կխաբեն
եւ այդ դասակարգումը կհասնի ինչ-
որ անխելի կոնցի: Մի խոսքով,
հետաքրքիր էր եւ ուրախ, թե ոչ փո-
փոխվելու էին: Այն լինելուս էին ա-
ռաջակ դարձավ տղերքի հեղինակի,
հայտնի սենսացիոն Միխայիլ եւ
Ադրբեջանի դեսպան Ռամիզ Ռզաբե-
յի միջոցով: Վերջինս խոսակցելով
մասին իմ խնդրանքը եւ ուղարկել Բա-
վում արտադրված մի փաթեթով
կիշ: Ճիշտ է, նա կասկածներ հայտնեց,
թե երբեմնի հայտնի ազդեցությունը
կկարողանա զուլություն առաջնորդել
դասակարգում առանձնացանք:

Բայց դեսպանասանը կազմակեր-
ված այդ երկույթի ամենամեծանակա-
լի իրադարձությունը, անկասկած,
դարձավ ռուս աշխարհառեւակ գե-
ղանկարիչ Միխայիլ Շեմյակինի 78
նկարների ցուցահանդեսը: Ներկա-
յում նա բնակվում է ԱՄՆ-ում: Ի դեպ,
1971 թ. սարգրվելուց հետո, նա ա-
խասանները միայն մեկ անգամ են
ցուցադրվել Ռուսաստանում: 1996 թ.
Նկարի կենտրոնական տանը ցուցադ-
րվեց ընդամենը 25 նկար: Մոսկվայում
Գայասանի դեսպանասանը ցուցադ-
րվելուց հետո Շեմյակինի գործերը կցու-
ցադրվեն նաեւ Երեւանում:

«Ինձ համար հաճելի է այսօր բա-
ցել իմ ցուցահանդեսը, գրել է Շեմյա-
կինը դեսպան Գազիկ Հաիբաբաջանին
հիշած շնորհակալական ուղիղտու-
կարձում են, թե ես կրկին իմ հայ բա-
րեկամների հետ եմ, ինչպես Մոխրակի
որբերակալան երկրաբանից հետո, երբ
ամբողջ աշխարհը եկավ օգնելու հայ
ժողովրդին, փրկելու աշխարհի հնա-
գույն մշակույթը»: «Մայր հայրենի-
րում եւ սփյուռքում ամբողջ հայ ժո-
ղովրդին» շնորհակալություն, Միխայիլ
Շեմյակինը նույն էր, որ ԱՄՆ-ում փո-
փոխությունների եւ սեղծագործու-
թյան իր հիստորիան «առանձնահա-
տուկ սեղ է գրվում էին եւ ժամանա-
կակից Գայասանի գեղարվեստական
մշակույթի ուսումնասիրությունը, սկս-
ած մետրոպոլիտանային ժամանակա-
յայտով ապագադարյանի գծանկար-
չությունը, գեղանկարչությունն ու
անդակագործությունը, մասնավորա-
պես իմ սիրելի ֆանտաստիկ երգերը
Ջոնարի սեղծագործությունը»:

Երեկ 33 վարչապետ Արմեն
Գարինյանը հարցազրույց
սվեց Գայասանի անկա-
խության 7-րդ տարեդարձի առթիվ
Երեւան ժամանած Մոսկվայի,
Սանկտ Պետերբուրգի, ԱՊԳ եւ քալ-
թյան երկրների առաջատար դարբե-
րակազմների ու ռադիոհեռուստասե-
սային ընկերությունների շուրջ 50
լրագրողների, որոնք արդեն 4-րդ օրն

երկրի սոցիալական եւ ինվեստի-
ցիոն ներուժի առաջադրույթն օգ-
տագործմամբ»: Պատասխանելով
«Ինչպիսիք կլինի Ռուսաստանը
համակած սենսական ճգնաժա-
մի հնարավոր ազդեցությունը Գա-
յասանի վրա» հարցին, վարչա-
պետ Գարինյանը ընդգծեց. «Մենք
սեղծել ենք քավական ամուր
բանկային եւ ֆինանսական հա-
նոված է եւ երկաթուղային, եւ
խճուղային հաղորդակցման ուղի-
ներով: Այս կադրակցությամբ վար-
չապետը փաստորեն հերքեց 33
նախկին նախագահի այն հայտնի
դրույթը, թե Երեւանում մենք օտ-
րումակվելու դեպքում Գայասանի
սենսական զարգացումը «դեգրա-
դացիայի կենթարկվի», ինչպես իր
հարցը ձեռնարկեց մոսկովյան

հոված է եւ երկաթուղային, եւ
խճուղային հաղորդակցման ուղի-
ներով: Այս կադրակցությամբ վար-
չապետը փաստորեն հերքեց 33
նախկին նախագահի այն հայտնի
դրույթը, թե Երեւանում մենք օտ-
րումակվելու դեպքում Գայասանի
սենսական զարգացումը «դեգրա-
դացիայի կենթարկվի», ինչպես իր
հարցը ձեռնարկեց մոսկովյան

ցու անձնագիր, այլ «հասուկ կա-
ցության կարգավիճակի» վկայա-
կան է սրվելու դարաբացիներին,
ինչպես արդեն իսկ սրվում է
սփյուռքայիններին:

ԱՊԳ լրագրողներին հասկապետ հետաքրքրում է Գայասանի սենսական կյանքը

է, ինչ գտնվում են Գայասանում:
Հյուրընկալողի դասակարգումը
կատարում է 33 կառավարու-
թյանն առընթեր սեղեկավարության
եւ գրախոսարկության վարչու-
թյունը, որի մեծ Գարինյանը Կարա-
թյանը ներկա էր հանդիպմանը:
Գարինյանը օտս էին, հիմնական-
ում սենսական բնույթի: Զգաց-
վում էր, որ հարցազրույցին ներկա
զանգվող լրագրողներն արդեն սե-
ղյակ էին Գայասանի սենսու-
թյան աճի միտումներին եւ փո-
ծում էին վարչապետից հավելյալ
թվային տվյալներ ու կոնկրետ սեղե-
կություններ ստանալ ինչպես իրե-
րի ներկա դրության, այնպես էլ երկ-
րի զարգացման իրական հնարավոր-
ությունների մասին: Իմ տղավոր-
ությունը, Արմեն Գարինյանն ար-
դարացրեց նրանց ակնկալիքները:
Պատասխանելով համադասա-
խան հարցին, վարչապետն իր կա-
ռավարության ձեռնարկումը սեն-
սուրթյան որոշակի կայունացումը
«Պատասխանում մտղած առիթով»
մոտ 8 ռոկոսի աճը բացատրեց այլ
բանով, որ «հաջողվել է իրական-
ացնել կոես մակրոսենսական
վերահսկողություն, կոես մոնիթար
վարկադրամային ֆաղաբազանու-
թյուն եւ կոես սոցիալական ֆաղա-
բաբանություն»: Դրա շնորհիվ կու-
սակվել է սենսական աճի անհա-
ժեռ ներուժ: Հիմնվելով դրա վրա՝
ձեռնարկվել է զարգացման կոն-
ցեպցիա, «որը մեզ է բնորոշվի

մակարգ, որը համադասախա-
նում է համապարտախիսն ստան-
դարներին ամենամասնակա-
կից առաջավոր սեխնուրդիանե-
րով, ուստի բանկերի համակարգա-
յին բնույթի որեւէ ճգնաժամային
երեւույթ մեզ մոտ չի սղասվում...
Մենք լիովին վերահսկում ենք բյու-
ջեն, լիովին վերահսկում ենք բյու-
ջեի դեֆիցիտը, լիովին սիրադե-
սում ենք իրադրությանը ղեկավար
կարճաժամկետ փոխառություննե-
րի ներքին օուկայում, եւ այս առու-
մով ռուսական ֆինանսական ճգ-
նաժամը Գայասանի վրա չի ազ-
դել ու չի ազդի»: Սակայն որն
Գարինյանը չէր ասեց, որ վճարա-
յին հաշվեկշիռի գծով դժվարու-
թյուններ սղասվում են, ֆանի որ
«Ռուսաստանից Գայասան եկող
դրամական հոսքը, ենթադրաբար,
կազմում է ամսական 10 մլն դո-
լար» (նկատի ունի Ռուսաստան ար-
տազան աշխատանքի մեկնած մե-
ր հայրենակիցների կողմից ուղարկ-
վող մյուսազամ սպոնսորմեմ ի-
րենց հարազատներին):

Գարինյանը լրագրողներին
ընդունեց նախագահ Ռոբերտ Զո-
չարյանը, որ կարճ նախաբանից հե-
տ ընթացիկ սվեց նրանց հարցերին,
որոնք, ի տարբերություն վարչապե-
տին ուղղված հարցերի, վերաբե-
րում էին եւ սենսուրթյանը, եւ ֆա-
րաբանությունը: Բնականաբար,
հասուկ հետաքրքրության արժանա-
ցավ Բալվի «նախյա գազեթի» թղ-
թակցի հարցը դարաբացիներին,
իբր, 33 անձնագրեր սալու վերաբե-
րյալ: Ռ. Զոչարյանը, նկատել սալով,
որ ադրբեջանի լրագրողն իր հար-
ցը օտարադրել էր այնպես, կարծես
Ադրբեջանի արտգործնախարարու-
թյունում գրված լինե, բացատրեց,
որ լրագրողի սեղեկությունը ճիշտ
չէ. ոչ թե 33 սովորական ֆաղաբա-

նակչության սոցիալական կյանքի
վրա, Ռ. Զոչարյանը դասախախտեց,
որ բարեփոխումներն իմաստ չեն ու-
նենա, եթե ուղղված չլինեն սոցիա-
լական վիճակի բարելավմանը:
Պարզապես, սասց նա, մոտեցում-
ներն են փոխվել հիվանդանոցնե-
րի փոխարեն, կառավարությունն
այժմ հիվանդներին է սալիս հա-
կացումները:
Մի ֆանի հարցեր ուղղվեցին 33
նախորդ նախագահի հետ 33 նե-
րկա նախագահի հարաբերություն-
ների, Լ. Տեր-Պետրոսյանի ներկայիս
ունեցած զբաղմունքների մասին,
որոնց Ռ. Զոչարյանը դասախախ-
տեց խիստ կոտեյկ, արժանադա-
շիվ: Մեկ ուրիշ հարցի առնչու-
թյամբ նա սասց, որ Գայասանում
թե Գարաբաղում ոչ մեկին չի ճա-
նաչում, որը դասերազմ ուզի:
Հյուրերը չմոռացան նաեւ հարց
սալ կոնյակի գործարանի սեփա-
կանաւորումն աղմկոտ խնդրի
մասին, եւ նախագահը ստիպված
նղավ վերաօտարարել մեւ ընթե-
րողներին հայտնի իր սեսակներն
այդ կադրակցությամբ, միայն հա-
վելելով, որ եթե մինչեւ իր իշխա-
նության գալը տարիներ ենած սե-
փականաւորումն աղմկոտ խնդրեցից
դեքրյուցեն ընդամենը 0,5 մլն դո-
լարի մոտ է ունեցել, աղա իր ժա-
մանակ արդեն այդ գումարը կազ-
մել է մոտավորապես 80 մլն դոլար:

ՌԵՍՊԵԿՏԱԿՆԵՍՏԵՆ

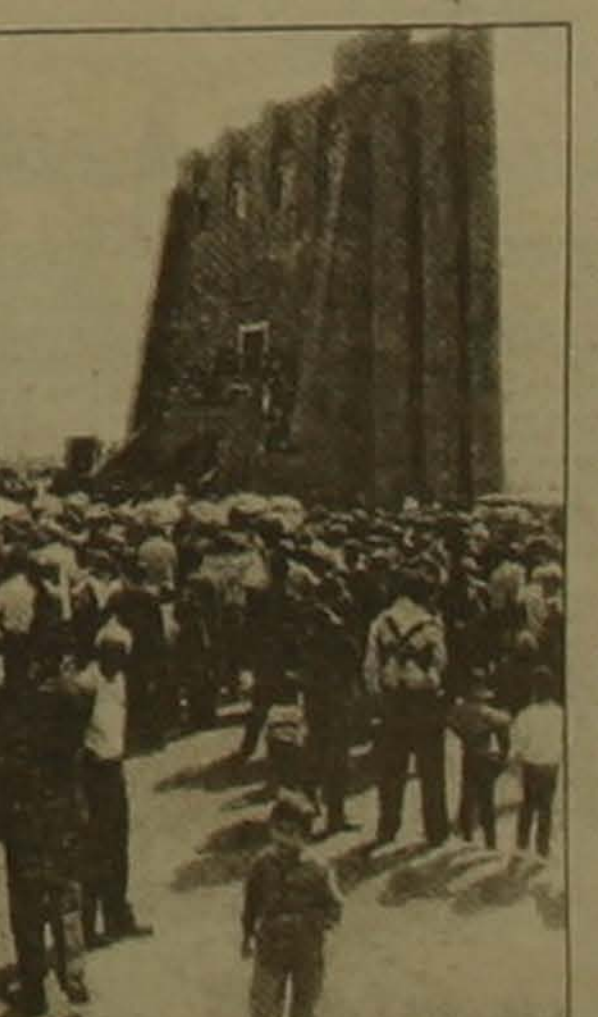
Տայսնի է դառնում «Չվարթնոցի» բեռնահամալիրի կառավարիչը

«Չվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի մեծա-
կան փակ բաժնեկատարական ընկերության նոր բեռնա-
համալիրի լիազոր կառավարիչը կամ վարձակալը Երե-
ւանի հայտնի կղազում կառավարության որոշմամբ կա-
յացող միջազգային մրցույթի արդյունքում: Օրերս կա-
ռավարությունը կազմավորել է մրցութային հանձնա-
կոմիտե, որի նախագահն է սրանադրի նախարար
Երվանդ Չախարյանը, կազմում են ֆինանսների եւ
էկոնոմիկայի նախարարի սեղակալ Եր. Մուրադյանը,
սեփականաւորումն նախարարի սեղակալ Ա. Մար-
կոսյանը, «Չարգացման հայկական գործակալու-
թյան» սեօրեն Գազիկ եղիազարյանը եւ այլ: Մրցու-
թյան հանձնաժողովի կազմում սեղ է գտել նաեւ
Տիգրան Այոյանը, որն այսօր սահուն սեղակալն է
նախորդ դասակարգի մի կառավարիչ կամ վարձա-
մաձայն, բեռնահամալիրի կառավարիչ կամ վարձա-
կալի միջազգային մրցույթով ընտրությանը մասնակ-
ցում է հունական ADK խորհրդակցական կազմակե-
րությունը:
Հունամ, որ «Չվարթնոց» բեռնահամալիրի համար
կզանվի ամենաարդյունավետ տարբերակը, եւ առայժմ
երկաթուղային եւ մասամբ ավտոմոբիլային օդակա-
լան ենթակա Գայասանի համար ազգավարական
կառուցություն ունեցող այս բեռնահամալիրը կունե-
նա գործուն կառավարիչ:

Ավանդական դարձած տնախանրություն

Ամեն տարի «Մուսա լեռ» հայ-
րենակցական միությունը սեղ-
սնքեր ամսվա երոդ կիրակի
օրը Մուսա լեռան հերոսամա-
րին նվիրված հուշահամալիրի
մոտ կազմակերպում է տնակա-
սարություն: Տոնակատարու-
թյանը նախադասարանում
են նախորդ օրվա երեկոյից,
երբ մուսալեռացիները մախում
են գործը (ձավար), նախա-
դասարանում հարիսայի հա-
մար: Հետո դիու-գումայի ձայ-
նի, մուսալեռացիների դարի
թնդյունի սակ եփվում է ավան-
դական հարիսան: Մուսալե-
ռացիների մի մասը ողջ գիտերն
անցկացնում է հուշարձանի
մոտ: Առավոտյան սկսվում է տ-
նախանրության հանդիսավոր
մասը: Մուսալեռացիներին ող-
ջունելու են գալիս եկեղեցա-
կաններ, Գայասանի տարբե-
րցաններից ազգագրական եր-
գի, դարի խմբեր, ամուսնող-
ներ, արվեստի գործիչներ:
Ինչպես ամեն տարի, այս ան-
գամ էլ եկեղեցականները օրի-
նեցին հարիսան, որը բաժան-
վեց ժողովրդին:
Իսկ ինչու՞ հարիսա...
Ըստ ավանդության, ամիսե-
լի ժամանակներում, երբ հայ-

կական բերդերից
մեկը եղել է դա-
ւարված, իսկ բե-
րդի ժողովուրդը,
բացի գործից, ու-
սելու ոչինչ չի ու-
նեցել, իշխանը
համայնել է մորթել
բերդի ախորձերը,
մնացած գործնի
հետ եփել եւ բաժա-
նել ժողովրդին:
Հարցել են ինչ-
դե՞ն եփել, դա-
սախտանել է հա-
րե՞լ սա: Ժողովու-
րդը կատարել է ի-
շխանի հրամանը եւ
փրկվել սովից:
Այդ օրվանից
հարիսան որոշես
փրկության խորհ-
րդանի, իր սեղն է
գրավել հայկական
ճաւասե-
սակների մեջ:
Ավանդական հարիսան բա-
ժանվում էր ժողովրդին, չէր դա-
րարում երգը, դարը: Հուշար-
ձանի առջեւ փոզված այդու ծի-
րաններին սակ մուսալեռացի-
ները հանդիպում էին իրենց
հայրենակիցներին, համազու-
ղացիներին, մուսալեռու բա-
րասով գրուցում, հիշում իրենց
գյուղը, ծննդավայրը, թոռներին
դասում դեղեր կադրված ի-
րենց գյուղի, հարեւանների եւ
ազգականների հետ:



Գեղեցիկ է այս տնակատար-
ությունը, որն ավանդական է
դարձել:
ՌԵՍՊԵԿՏԱԿՆԵՍՏԵՆ
ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ

ՏՐԱՍՏԵՂԱ սրանտորսային ծրագրին նվիրված Բաբկի համաժողովում ավարտվեց: «Ազգի» նախորդ համաժողովից մեկուսիս անդրադարձնելով համաժողովի աշխատանքներին, նշել էին, որ անհրաժեշտ տեղեկությունները մեզ մոտ բացակայում են, ուստի ես անհմաստ է հետևություններ անելը: Դա դասահական չէ: Հողվածը գրելու դասին Բաբկի համաժողովի աշխատանքները դեռ Եւրոպայում էին: Հիմա արդեն կարելի է թե համաժողովի աշխատանքները ամփոփել, ես թե անդրա-

դիս ներկայացել վարչապետների գլխավորած դասվորակություններով: Ընդ որում այդ երկրներն, ի տարբերություն Հայաստանի, Ադրբեջանի կողմից Եւրոպայում չեն ենթարկվում եւ Ադրբեջանը ոչ թե հրաժարվում է դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել նրանց հետ, այլև զարգացնում է բազմակողմանի հարաբերություններ: Ի դեպ, Թուրքիան Ադրբեջանի հետ դիվանագիտական հարաբերությունների կողմին էր նույնակողմային սեր կապերի մեջ է: Դեռ ավելին.

ծովն է Եւրոպայում, ես թե վերականգնվում է Մեծախի ճանապարհը, թեբեւ դրանով էլ ծրագիրը թեւեթափվում է սրանտորսային նոր երթուղիների կազմակերպման ծանրությունից: Դարբինյանի առաջարկած տարբերակով Բաբունի եւ Փոթիի նավահանգիստները Եւրանի եւ Լախիջեանի վրայով անմիջականորեն կապվում են Իրանի մայրաքաղաք Թեհրանի հետ: Այստիպով ծրագիր մեջ Կենտրոնական Ասիայի կողմին ընդգրկվում է նաեւ Պարսից ծոցը:

Ջարկի իրականացումն անհնար է: Այստիպով Թուրքիան եւս գերադասելով Բաղաբական նոյաակները ճնշեաական ընդհանուր Եւրոպից, անհաւաստ կեցվածք է ընդունել ծրագրի անընդամենը կատարած գործնական առաջարկների նկատմամբ: Զանի որ այդ առաջարկները դասականում էին ՀՀ վարչապետին, հետաքար Ադրբեջանն ու Թուրքիան Բաբկի համաժողովում մի անգամ եւս բացահայտել են իրենց անհանդուրժողականությունը Հայաստանի նկատմամբ:

ըստ երևույթին ծավալվել է Բաբկի համաժողովում, հաղթող է դուրս եկել: Սա Բաբկի համաժողովում Հայաստանի հաջողությունն էր, ինչն անուղղակիորեն ընդունում է նաեւ թուրքական թերթը: Այս ամենով հանդերձ, չի բացվել սակայն մոտակա եւս այնտիպի թե՛ կեցեր, ինչտիպի եւս Արխագիան, Չեչենիան եւ Լեռնային Ղարաբաղը, ուր տարածաշրջանում ծավալվում է միջազգային ուժերի անհաւաստ դայաւրը

Բաբկի համաժողովը Հայաստանի հաջողությունն էր

դառնալ դրա արձագանքներին եւ որոշակի հետևություններ անել: Բաբկի համաժողովն անց էր կացվում Եվրամիության ֆինանսական միջոցներով, իսկ Միացյալ Լախանգները, ինչպես այդ մասին նշում է «Յուրիյեթի» Բաղաբական մեկնաբան Ֆերաի Թինը, անուղղակիորեն հովանավորում էր դա: Համաժողովի աշխատանքներին մասնակցում էին 32 երկիր եւ Եւրոպայի 12 տարածաշրջանային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ: Զանի որ համաժողովին Հայաստանի մասնակցության հարցը ոչ թե նախագահի, այլ վարչապետի մակարդակով մեր հանրապետությունում տեղի էր տվել ավելորդ օտարությունների, եւ դրա Եւրոպայում անախորժ աղմուկ էր բարձրացվել, ուստի հարկ եւս համարում եւս, որ համաժողովին Ուսաստանը մասնակցեց սրանտորսի փոխնախարարի, ԱՄՆ-ը Լեռնային Վրաստանի փոխնախարարի մակարդակներով: Մյուս երկրների ճնշող մեծամասնությունը Բաբկու

նրան ՏՐԱՍՏԵՂԱ ծրագրում «Յուրիյեթի» սվալներով առանցքային դեր է հասկացվում: Հակառակ այս անմեծին նա, դասառաքանելով, թե Կասպից ծովի կարգավիճակը հասկացված չէ, կտրականապես հրաժարվեց համաժողովին մասնակցելուց: Սա երեւան է հանում ոչ միայն Բաբկի համաժողովին ՀՀ նախագահի Ռոբերտ Զոչարյանի մասնակցության օգտին տեսակետների սնանկությունը, այլև Սեւաբայա մեծ ճանապարհի վերականգնման անհեռանկարայնությունը ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի առաջարկված տարբերակով: Այդ ընթացքում ինքնաբերաբար կարելի էր վերադառնալ Մոսկու Դարբինյանի առաջարկների նշանակությունը: ՏՐԱՍՏԵՂԱ ծրագրի առկա տարբերակը դասական Մեծախի ճանապարհը չի վերականգնում, այլ ենթադրում է սրանտորսային նոր երթուղիների կազմակերպում: Մինչդեռ Դարբինյանի առաջարկը գործարկելու դեպքում թե Կասպից

Սա այնքան ռազմապետ առաջարկ է, որ Բաբուն նոյաակահարմար չի գտել վերջնականապես մեծել, այլ դրա իրագործումը դայամնավորել է «Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներով»: Փաստորեն, նա դրանով «Եվրոպա-Կովկաս-Ասիա» փոխադրամիջոցների զարգացման ծրագրին ակնհայտորեն Բաղաբական երանգ է հաղորդել: Այլ կերպ ասած, վարչապետ Դարբինյանն իր առաջարկով ստիպել է Բաբկին, որպեսզի նա համաժողովում ներկայանա իրերե տեսակական Եւրոպայի նկատմամբ Բաղաբական անբիցիաների առաջնայնությունը դասառաքանող կողմ: Ոչ դասկաս ռազմապետ էր նաեւ Դարբինյանի Կարսից Գյումրիով դեղի Թիլիսի երկաթուղային ճանապարհի վերականգնման առաջարկը: Դրան էլ իր հերթին Բաղաբական նշանակություն է հաղորդել Թուրքիան, հանձնել արագործախարար Իսմայիլ Չեմի, հայտարարելով «Զանի դեռ չի լուծվել, այդ առա-

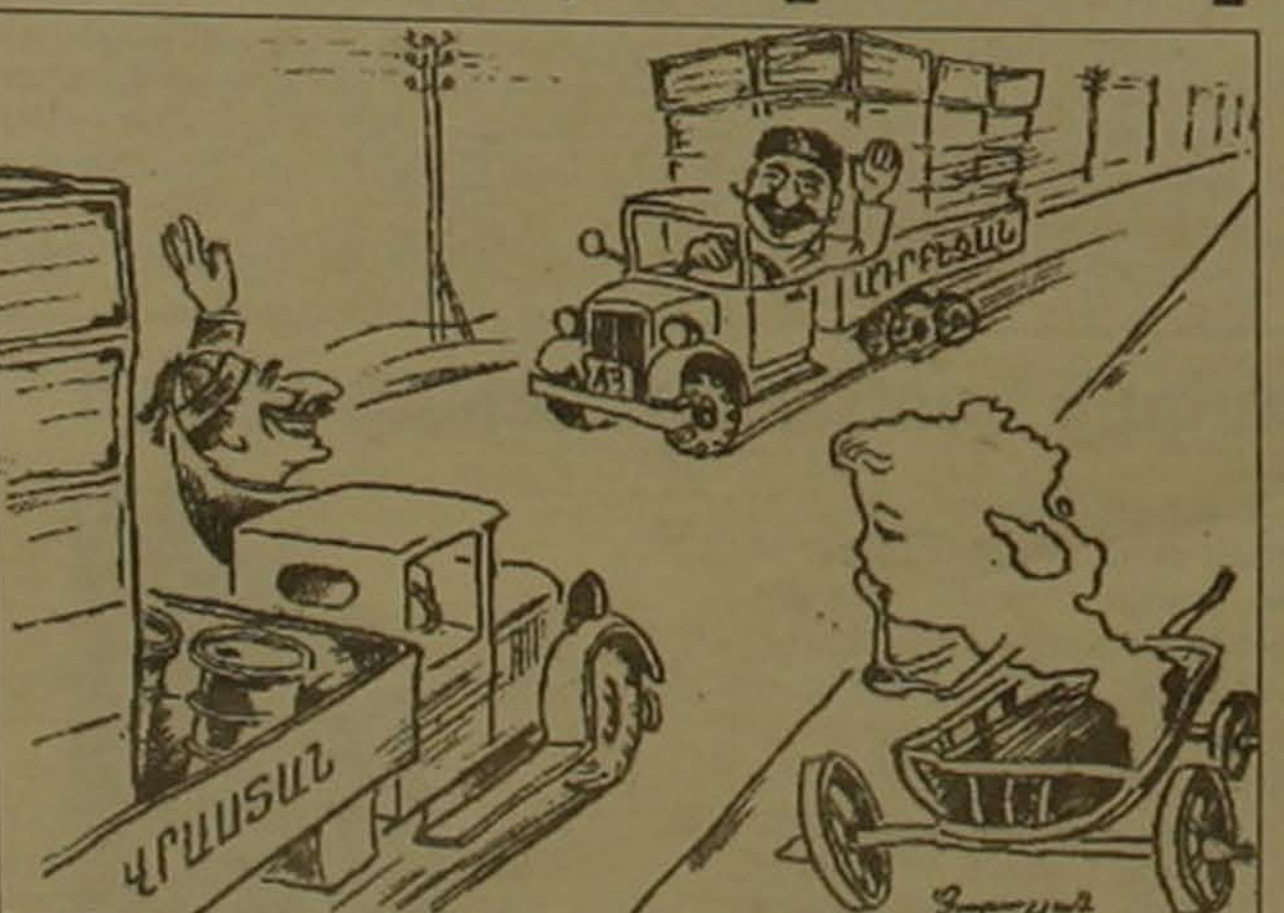
ՀՀ վարչապետի առաջարկներին բոլորովին այլ մեկնաբանություն է տալիս «Յուրիյեթը», բնութագրելով դրանք որպես Կարսի սահմանակետի բացման, Լախիջեանի երկաթուղային գծի օգտագործման դասանցել ՀՀ վարչապետ Հայաստանը ներկայացրել է Թուրքիային ու Ադրբեջանին: Այնուամենայնիվ, թուրքական թերթն ընդգծում է, որ Բաբկի համաժողովում հյուրերի մեջ առավելագույն ուսադրության էր արժանացել ՀՀ վարչապետ Դարբինյանը: Թվում է, թե հանձնել Դարբինյանի, առավելագույն ուսադրության ղեկ է արժանացած լինեն ՏՐԱՍՏԵՂԱ ծրագրի առնչությամբ Հայաստանի առաջարկները: Ընդհինվ գործնական բնույթի այդ առաջարկների, Հայաստանը ոչ միայն դրական ազդանշաններ է հաղորդել ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի հեղինակներին, համաժողովի մասնակիցներին, այլև հայադրբեջանական եւ հայթուրական մրցակցության մեջ, որն

հանուն ազդեցության գոտիների, հազիվ թե գործարկվի որեւէ ծրագիր, ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ն առավել եւս: Սա թե ինչու Բաբկի համաժողովը, որտեղ ներկայանում էր ներկայացված վերոհիշյալ ծրագիրը, ի վերջո դարձավ յուրաքանչեւ Եւրոպայի նախագահ Հեյդար Ալիևի համար: Հիշեցնում կարգով նշենք, որ այդ համաժողովը նախնական ծրագրով ենթադրվում էր Թիլիսիում անցկացնել, սակայն Ալիևի խնդրանքով փոխադրվեց Բաբուն: Դժվար է ասել, այդ Եւրոպայում կոտաստի առաջիկա նախագահական ընտրություններում Ալիևի հաղթանակին: Բայց որ Հայաստանը Բաբկում թե իր մասնակցությամբ եւս թե խիստ գործնական առաջարկություններով լավ տղավորություն է թողել ինչպես համաժողովի մասնակիցների, այնպես էլ ՏՐԱՍՏԵՂԱ ծրագրի հեղինակների վրա՝ ակնհայտ է: Դա Եւրոպայի հաջողություն է:

ՀԱՅՏԵՍԱՐԵՐ

Բաբկի համաժողովում Հայաստանի ներկայացրած առաջարկները կհանգեցնեն ինֆրաստրուկտուրայի

ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ին նվիրված Բաբկի համաժողովի արդյունքների հայաստանյան մասնակցի արձագանքները մինչեւ այժմ միանշանակորեն դրական են: Սակայն իրականում արդյունքներ այնպես փայլուն չէին, ինչպես ներկայացվում էին դասառաքանակ արդյունքների կողմից ու մասնակցում: Հայաստանի համար առավելագույն արդյունք կարող էր լինել այն ժամանակ, երբ հայկական կողմը կարողանար համոզվել Եվրամիությանը, որ Հայաստանը հանդես գա Անդրկովկասում որպես երրորդ տարադիր կողմ եւ Եվրասիական միջանցքի մի մասն անցնի նա վրայով: Սակայն իրականում դա տեղի չունեցավ, եւ ՀՀ վարչապետը հանդես եկավ Հայաստանին ինֆրաստրուկտուրայի սահման ճանող առաջարկներով: «Ազգի» հետ գույցում այս կարծիքը հայտնեց Ռուբեն Եգորյանը եւ փորձեց դա հիմնավորել մասնագիտորեն:



հակառակ ուղիղ կառը կամ լավագույն դեպքում իրականացվում է Վրաստանի միջոցով: Եւս Ռ. Եգորյանի, հայկական կողմի առաջարկների ոչ երկաթգծային եւ ոչ էլ ավտոմոբիլային բաղադրիչները չեն դարձնական երևան-Բաբուն կարի հաստատումը, այլ դարձնական են միայն երևան-Թիլիսի կամ Հայաստան-Վրաստան կառի սեղծումը, այսինքն Հայաստանի կառավարությունը հանդես է եկել առաջարկություններով, որոնք խախտում են Հայաստանի սիմետրիկ վերաբերմունքի անհրաժեշտ ձգտումը Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հետ, ինչը հնարավորություն կտա Ադրբեջանին օգտվելով դրանից ջանք չիսնայել Հայաստանին ասիմետրիկ կերպով դուրս թողնելու ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի գլխավոր միջանցքից: Փաստորեն Հայաստանի վարչապետի առաջարկները հրաժարի Եւրոպայում ընձեռնում Ադրբեջանի նախագահին ղեկելու, որ ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի մայրուղային միջանցքն անցնի Թիլիսիից ուղիղ դեղի Բաբուն եւ այնուհետեւ Կասպից ծովով Միջին Ասիա եւ Ասիա, իսկ Հայաստանը կարող է «կախվել» այդ միջանցքից Թիլիսի-Երևան ավտոճանապարհով համաձայն Բաբկում Հայաստանի ներկայացրած առաջարկների:

րածում Եվրոպա-Կովկաս-Ասիա գլխավոր միջանցքի մաս չի ունենա, այլ դրան կկառվի երևան-Թիլիսիի նեղ առվակով, երկրորդ հայ գործարար աշխարհի կառը ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի միջանցքի հետ հետադարձ կվերահսկվեն երևան-Թիլիսիի մայրուղու երթուղային բացողման հնարավոր տեր դարձող մի երկու մարդ: Վսանգավոր է նաեւ այն, որ Հայաստանի կառավարությունը բացառում է Հայաստան-Ադրբեջան-Միջին Ասիա եւ հակառակ ուղիղ կառը եւ այդ երկրների հետ տեսական կառը ձգտում է իրականացնել Վրաստանի միջոցով միայն, ինչը տեսապես անհաւաստ, սրտաբեղադարձ անհեռաշես, միակողմանի եւ չլուսադասված հայ է ել վերադասել Հայաստանի կառավարությունը ոչ թե ձգտում է իրականացնել «նայնեռուկի» գաղափարը, այն է միջազգային մայրուղիներ կենտրոն դասնալ, այլ ձգտում է ինձեղվել միայն Թուրքիային եւ Վրաստանին, այլապես գոնե կառաջարկվեր երևան-Դաղախ-Բաբուն կառի վերագործարկումը եւս: «Այս Բայրերով մեկ ինքներս մեզ դարձնում ենք Եվրոպայից Հայաստան ճանող փակուղի եւ ոչ թե Եվրոպայից Ասիա գնացող միջանցքի երկկողմ հոսից օգտվող միջանցքի «բաց դռներով» տարած, ավելացրեց Ռ. Եգորյանը: Եթե Հայաստանի վարչապետն առաջարկեր վստազույն դեղիում վերագործարկել Թիլիսի-Երևան եւ երևան-Դաղախ-Բաբուն ավտոճանապարհները, կամ, որ առավել գերադասելի է, առաջարկեր ձեւավորել Թիլիսի-Երևան-Մարտնի-Բաղաբ-Բաբուն առանցքը, ապա Հայաստանի Եւրոպայում լիարժեք օգտվելու ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ով ընձեղվելի գաղազցման հնարավորություններից, կբարձրացվեին Եւրոպայի հարթության վրա»:

ՀԱՅՏԵՍԱՐԵՐ

Միջանկյալ տեղեկացնենք, որ Ռ. Եգորյանը հեղինակն է 6 տարի առաջ առաջարկված մի գլոբալ ծրագրի «նայնեռուկի», ըստ որի Հայաստանի տարածքով ղեկ է անցնեն երկու միջազգային հզոր մայրուղիներ՝ հյուսիսից հարավ եւ արեւմուտից արեւելք: Բաբկի համաժողովից առաջ «Ազգի» սված հարցազուրումն Ռ. Եգորյանն առաջ էր Բաբկի համաժողովում հայկական կողմի դիրքորոշումն իր դեղառնմը: ՀՀ կառավարության դասվորակությունը ղեկ է հանդես գա Հայաստանի տարածքում ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի միջանցքի մի մասն ունենալու առաջարկով, որը ելնում է Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հետ ՏՐԱՍՏԵՂԱ ծրագրում սիմետրիկության սկզբունքով ընդգրկված լինելու Եվրոպական երկրների համար ընդունելի բնական մտեցումից: Միաժամանակ նա նոյաակահարմար էր համարում, որ ՀՀ դասվորակությունն առաջարկեր ՏՐԱՍՏԵՂԱ մի-

ջանցքի մի մասը դարձնել Թիլիսի-Միսրի-Մոլդաւան-Երևան-Սեւան-Մարտնի-Բաղաբ-Բաբուն ավտոճանապարհահասվածը, որը «նայնեռուկ» ծրագրի հյուսիս-արեւելյան ծունկն է: Այդ «ծունկը», փաստորեն, կդասնա Թիլիսի-Երևան-Բաբուն սիմետրիան աղաղակող առանցքը: Ինչպես հայտնի է, ՀՀ վարչապետի կողմից ներկայացվել էին չորս առաջարկներ երկաթուղու (Բաբուն-Երևան-Լախիջեան-Չուլֆա-Պարսից ծոց եւ Կարս-Գյումրի-Երևան) եւ ավտոմայրուղիների (Երևան-Թիլիսի եւ Բաբուն-Գյումրի-Երևան) վերաբերյալ: Եւս Եգորյանի, երկաթուղուն վերաբերող երկու առաջարկներն էլ մեծելով էին, Բաբուն դուրս են մնում Եվրոպա-Կովկաս-Ասիա միջանցքի սեղծման ծրագրի գաղափարախոսությունից եւ չի բացվել առաջարկելին: Եւս Ռ. Եգորյանի, սխալ էր հայկական կողմից Կարս-Գյումրի-Թիլիսի

երկաթուղու վերագործարկման ծրագիրն առաջարկելը ՏՐԱՍՏԵՂԱ-ի համաժողովի ժամանակ նաեւ այն դասառաքան, որ Վրաստանը եւ Թուրքիան նախաձեռնել են Կարս-Թիլիսիի նոր երկաթուղու կառուցման ծրագիր եւ ակնհայտ է, որ նրանց ձեռնու չէ գործարկել երրորդ երկրի Հայաստանի տարածքում անցնող երկաթուղին, ինչը համաժողովի ժամանակ արտահայտել է Թուրքիայի ներկայացուցիչը: Իսկ Բաբուն/Փոթի-Երևան-Լախիջեան-Չուլֆա-Պարսից ծոց երկաթուղու վերագործարկման առաջարկն ակնհայտորեն անհիմաստ էր այն դասառաքան, որ գտնվում է Եվրոպա-Կովկաս-Միջին Արեւելք եւ ոչ թե Եվրոպա-Կովկաս-Միջին Ասիա-Ասիա կոնտինենտալ: Իսկ հայկական կողմի առաջարկի ավտոմոբիլային բաղադրիչը, այն է երևան-Թիլիսիի եւ Բաբուն-Գյումրի-Երևան մայրուղիների կառուցումը, բացառում է երևան-Բաբուն-Ասիա եւ

ՕՏՐ ՍՍՍՈՒ

«Շամանակը չէ՞ Ասին վերադարձնելու հայերին»

«Ամինյն Նյու Յորքում» սացված ֆախը հաղորդում է, որ անդրադառնալով «Ինդիպենդենս» թերթի սեղանների 10-ի համարում լույս տեսած «Պայքար փակված (ավերված) ֆախի տուրքային շուկայում» հոդվածին, անգլիացի հայտնի դասախոս Էն Կլայվը և հայկական ֆախակազմի ղեկավար Բրիտանիա Ռոբերտ Կոլմանը օրն իսկ նամակ է հղել խմբագրությանը, որում օրհանգել է համարել թուր հնագետի կողմից հին հայկական ԱՄԻ ֆախի բնութագրումը որդես «բազմամակուրային մի շինություն», որն անտեսում է ֆախի հայկական լինելու, հայկական ֆախակազմի ղեկավարության փաստը: «Միգրացի մի օր էլ ինչ-որ մեկը Ար. Պոլոս մայր սաճահին նայի որդես Միհր աստուծո նկարված հեթանոսական մեղանի», գրել է նա և Եստրոնակել: «Ցանկացած հեղինակավոր դասախոս կամ ծանադարհորդ ֆախ գիտի, որ ԱՄԻ ամբողջովին հայկական մի վայր է: Արթուրի կենսագիր լորդ Կիմրոսը մասնագույց է արել այս փաստը չորս ասանայակ առաքել և նույնիսկ անախորժ բաներ է օգտագործել այդ հարցում: Թուրիայի դասախոսական կեցվածի վերաբերյալ: Երբ 1921 թ. սահմաններն էին որոշում, թուրքերը (հանձնի Զյազիմ Կարաբեկիրի) դախանքեցին, որ Ար. Պոլոսը ընդգրկվի Թուրիայի սահմանների մեջ լույս այն դասախոսով, որ ստիդեն հայերին լաջ լինել գեթ այն կողմից նայելիս: Եստրոնակելը կողմերն այն ժամանակ համոզված էին, որ վայրը ռազմական, ճեշեսական կամ ախարհագրական որեւէ նշանակություն չի սերկայացնում: Այստեղ, այս հեթանոսիային ժամանակներում, մեծ մեծ է որ ի վիճակի լինեմ Եստրոնակելը ասելու դասախոսական հարցերի վերաբերյալ: Եթե թուրքերը չեն կարող «հայկական» բազը կցել ԱՄԻին, ադա ժամանակը չէ՞ այդ անգուգական միջնադարյան վայրը վերադարձնելու իր իսկական շիրքը՝ Գայասանի Գանադեթոթյանը»:

Ֆրանսիան ջուժե՞լ է իր հայրենի ֆախակազմության դասախոսը

Ըստ «Ցատաջ» օրաթերթի սեղանների 8-ի հրատարակումների, ֆրանսիական մամուլը Եստ ժաշ կերով է անդրադարձել ամսվա սկզբին արախին պետերի նախարար ժակ Գոնդուի Բախու կասարած այցելության մանամասնություններին և ընդհանրադես ֆրանս-ադրբեջանական հարաբերություններին: Ընդամենը մի ֆախի տղ է երեսցել «Լիբերասիոնում», միևրդեռ «Էլո» ճեշեսական օրաթերթը, որն իր հասուկ թղթակից ժան-Ֆրանսուա Ֆոլոյին էր գործուղել Բախու, համեմատաբար ավելի լայն տղ է հասկացրել գրելով, որ քանակագույնությունները հնարավորություն են ընձեռել խորացնելու իրենց ճեշեսական Եստումները «Եստիայի մը հե, ուր այսօր Եստ միջ ներկայ են»: «Մինչև ադրբեջանական հողամասին մէկ հինգերորդը գրաուած կը մնայ երեսանի բանակին կողմէ, Ֆրանսա, ադրաբե, երկար ասեն տուժեց Բախուի մը, իր ֆախակազմութեան հայամենի դասախոսը Եստում», գրել է թերթը, ավելացնելով, որ ժամանակն է հարաբերությունները ջերմացնելու մի երկրի հե, որ 1992-95-ի անկումից հե, այսօր տարեկան 6-8 տկուսի ամ է արձանագրում, Եստիայի կախի: Վերջում հողվածագիրը նեւ է, որ ներդրումները ֆախակազմի ղեկավարները է ստորագրել երկու երկրների միջեւ և խոսակցություններ կան կրկնակի հարկումից խոսակազմի դասախոսը կենելու առաջիկայում:

Կիրոսում հրատարակվող «Մայիքոս Մել» թերթի սեղանների 12-ի համարում Զին Բիխուն գում է, որ Կիրոսը դարձյալ կարող է Ուսասանին դիմել նրանից գնելու կարծե միջին հեռահարության դասախոսական հրիներին մի նոր խմբաբանակ, եթե իսկական ֆիրմայի հե կնքված դայմանագիրը ժախողության մասնակի կամ չիրագործվի մինչեւ հոկտեմբերի վերջը: Ուսական SA-15 սասնելու կմ

բերի վերջը Գոնդուի դասախոսն չսանալու դեմում Կիրոսի կասավարությունը ստիդված կլինի Ուսասանին դիմելու 120 միլիոն դոլարի արժողությամբ հրիների նոր խմբաբանակ գեելու համար: Մինչդեռ, ասել է հաղորդակարը, «Արդարներ» ձեռքբերումը արժենալու էր դա կեքը: Եստում է, որ հրիների նոր խմբաբանակը դեժ է կղզի հասնի մինչեւ S-300 ների տղադրումը: Սեղանների 11-ին հարցն ամբողջու-

ՍՊՈՐՏԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կիրոսը դարձյալ կդիմի Ուսասանին, եթե...

հեռավորությամբ արձակվող հրիները նույնան հարձար են երկր-օդ դասախոսական ղեկավարների համար, ինչպես «Ատդայը» սասնուր կմ հեռավորությամբ արձակվող իսկական հրիները, նեւ էլ այնտեղ: Կիրոսը դրանց կարին ունի դասախոսները Ուսասանից նախօրոգում հեռահարության S-300 հրիները, որոնք մինչեւ տարեկան դեժ է տղադրվեն երկում: Այս հրիները, որոնք 150 կմ հեռավորությամբ կարող են արձակվել, քիրախ են դարձել Թուրիայի սղառնալիներին: Թուրքերը սղառնում են խիել դրանց, եթե տղադրվեն կղզում: Ուսական գեռատեղությունների ադրյունների համաձայն, չնայած «Ատդայը» հրիները ձեռն բերելու դայմանագիրը ստորագրվել է իսկական Ալինեա ֆիրմայի հե, իսկական կասավարությունը գարդ իր համաձայնությունը չի սկել դրանց արձանագրում համար: Գեռատեղելով ի սեփական թղթակցի սկայները ԵԿԵԿ կիրոսական ադրողնեցուրությունը հաղորդել է, որ մինչեւ հոկտեմ-

բյամբ կնքակվել է երկրի դասախոսության կոմիտեի փակ նիստում, որտեղ, ըստ աղիողրագողի, դասախոսության նախարար Յանախ Օմիրուն է գեկուցել այդ կարակցությունը: «Լուրյունը ոսկի է դասախոսական հարցերում», նեւ է նա միսից հեռու հանդիդելով լազողողներին: «Բայց առայժմ դեռ կոնկրեթ ֆայլեր չեն ձեռնարկվել: Պարզադես մասնագույցում է», ավելացրել է նա: Մյուս կողմից, լուրեր են դիսսլում, գում է Զին Բիխուն, որ S-300 ների տղադրումը կղզում կարող է հեժաձկել երկու ամսով, չնայած կասավարությունը ամեն կեքը հերքում է դրան, հավաստիացնելով, որ հրիները տղ կհասնեն և կեղադրվեն նախօրոգ համաձայնեցված ժամկետներում, եթե մինչև այդ որեւէ դրական փոփոխություն չկնկասվի Կիրոսի հարցի լուծման անցույթյամբ: Իսկ որեւէ առաջխաղացում այդ չի կարող լինել, ֆախ դեռ թուրական կղզիներում և ունի, որ լուծումը սղայն վոսֆորեթադայի Եստում կարող է լինել:

Բախու. Ընդդիմության երթերին մասնակցել է 50 հազար մարդ

ԲԱԽՈՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍԱՐԱԶ: Սեղանների 20-ին Բախում տղի ունեցան ընդդիմության թողոթի գամզվածային երթերը, որոնց մասնակցեցին ավելի ան 50 հազար մարդ: Երթերը գլխավորում էին Արուկ Ֆազ Էլչիբեյը, Իսա Դամարը, Լալա Եովեթը, Իլյաս Իսմայիլովը և ընդդիմության այլ լիդերներ: Երթի մասնակցները հոյակապ ընդունեցին, որում դախանցվում էր անմիջադես ազա արձակել սեղանների 12-ի հանրահավախի ժամանակ տերակալվածներին: Եստ հաստատվում էին օգոստոսի 15-ի հանրահավախի ժամանակ առաջադրված դախանցները՝ հավասարության սկզբունքով: ԿԸԳ կազմավորում, ընտրությունների հեժաձգում և երկում ժողովրդավարական իրադրության սեղծում: Այլադես, ասվում է հոյակապում, ընդդիմությունը կարունակի գարզվածային թողոթի ցույցերի կազմակերպումը: Երթը անց է կացել կազմակերպված, ոչ մի արակարգ դեղի չի գրանցվել:

ՍԱԿ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՆ: Բազմաթերթիկական ներկայացուցչական կասավարության սեղծման հիման վրա անադաղ հրադադարի և ԱՖղանսանի հիմնախնդրի ֆախական լուծման որոնման համար քանակությունների անցկացման կոչ են արել այստես կոչված «Վեց գումարած երկու» խմբի հանդիդման մասնակցները: Գրա մը են մեծում սահմանակից երկրները՝ Զինասանը, Թուրմենսանը, Տաջիկսանը, Ուզբեկսանը, Գակիսանն ու Իրանը, ինչոքես նաեւ ԱՄՆ-ը և Ուսասանը: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՄԱ-ի հաղորդման, հանդիդումը տղի է ունեցել երկու-Եստի օրը ԱՄԿ-ի ֆարսուդարության Եստում՝ առաջին անգամ անցյալ տարեկերին խմբի սեղծումից հե: Խմբի ախասանին մասնակցում էին Ուսասանի արգործնախարար Իգոր Իվանովը, ԱՄՆ-ի դեժարսուդար Մաղլեն Օլբրայը և Զինասանի,

Ուսասանը ստիդված կլինի 2 միլիոն տննա հազախախի գնել

ՍՄԱԿԱՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՆ: Երկրի գրեթե 40 տարածաբաններում ձեղնող դաժան երաշի դասախոսը ընթացիկ տարում Ուսասանն ստիդված կլինի դիմել արասախոսում հազախախի, հիմնականում գրեթե՝ հավանաբար Եստը 2 միլիոն տննա, անեան գումներին: Այս մասին ԻՏԱՆ-ՏԱՄԱ-ի թղթակցի հե կայացած գրույցի ժամանակ հայցնել է ՈՂ գլուդասեժեստության և դարենի նախարարության մանր ժաադրության ղեկավար Օլեգ Տեմյաեղը: Երա խոստերով, հասվի ամեղով նախասեղված 56 միլիոն տննա հազախախի քերտախաղը և անցյալ տարվա քերտախաղի փոխանցվող 20 միլիոն տննա մնացողը, հազախախը միանգամայն կքալարաի ինչոքես դարենային ղեկավարներին, այնոքես էլ համակցված կերեր արադրության համար: Սեկնարանելով քերտախաղի ախասանների ընթացը՝ Տեմյաեղը հայցնել է, որ սեղանների 14-ի դրույթյամբ հազախախային և լուրագի մակարույթերը հնձվել են ցանախարածությունների 61 տկոսում: Գազախախը կաղալել է հնձված տարածությունների 97 տկոսում: Ամբողջությամբ վերցված մինչեւ սեղանների կետերը կաղալել է 37,4 միլիոն տննա հազախախ:

Կրձասվել է բոլոր տեսակի էներգակիրների արադրությունը, բացի գազից

ՍՄԱԿԱՒ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՆ: 1998 թվականի հունվար-օգոստոսին Ուսասանում կրձասվել է բոլոր տեսակի էներգակիրների արադրությունը, բացի գազից: Այս մասին ԻՏԱՆ-ՏԱՄԱ-ի թղթակցից հայցնել են ՈՂ վիճեղեկումում: Եստարդյունահանման ժալալը, ներադալ գազային խոսուցը, 1998 թ հունվար-օգոստոսին անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ նկաղել է 0,8 տկոսով և կազմել 201,6 միլիոն տննա: 5 տկոսով կրձասվել է ամիս արդյունահանումը՝ մինչեւ 150,5 միլիոն տննա, և 1,1 տկոսով էլեկտրաէներգիայի արադրությունը՝ մինչեւ 533 միլիարդ կիլովատ-ժամ: Միևուրյն ժամանակ բնական գազի արդյունահանումն ավելացել է 4,5 տկոսով և կազմել 386,8 միլիարդ խորանադ մեթ:

«Ուս-ամերիկյան հարաբերություններն առանցֆային են»

ՆՅՈՒ ՅՈՐԷ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՆ: Ուս-ամերիկյան հարաբերություններն առանցֆային են, հայտարարել է ԱՄՆ-ի դեժարսուդար Մաղլեն Օլբրայը Ուսասանի արախին ֆախական գեռատեղության ղեկավար Իգոր Իվանովի հե կո Յորում կայացած համաեղ մանր առուխում: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՄԱ-ի հաղորդման, Մ. Օլբրայը անհամաձայնություն է հայցնել ամերիկացի մի ֆախի փորձագեթերի կարծիքի հե, որոնք, Ուսասանի նկասմամբ ամերիկյան ֆախականությունը բնութագրում են որդես «ախողում»:

ԱՅՐԱՆՍԱՆ

Անադաղ հրադադարի կոչ են արել «6+2» խմբի մասնակցները

ՍԱԿ, 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆԻՆ: Բազմաթերթիկական ներկայացուցչական կասավարության սեղծման հիման վրա անադաղ հրադադարի և ԱՖղանսանի հիմնախնդրի ֆախական լուծման որոնման համար քանակությունների անցկացման կոչ են արել այստես կոչված «Վեց գումարած երկու» խմբի հանդիդման մասնակցները: Գրա մը են մեծում սահմանակից երկրները՝ Զինասանը, Թուրմենսանը, Տաջիկսանը, Ուզբեկսանը, Գակիսանն ու Իրանը, ինչոքես նաեւ ԱՄՆ-ը և Ուսասանը: Ըստ ԻՏԱՆ-ՏԱՄԱ-ի հաղորդման, հանդիդումը տղի է ունեցել երկու-Եստի օրը ԱՄԿ-ի ֆարսուդարության Եստում՝ առաջին անգամ անցյալ տարեկերին խմբի սեղծումից հե: Խմբի ախասանին մասնակցում էին Ուսասանի արգործնախարար Իգոր Իվանովը, ԱՄՆ-ի դեժարսուդար Մաղլեն Օլբրայը և Զինասանի,

Գակիսանի ու Իրանի արախին ֆախական գեռատեղությունների ղեկավարները: Գանդիդման մասնակցները որոշել են, որ Ախանաանում ԱՄԿ-ի գլխավոր ֆարսուդարի հասուկ ներկայացուցիչ Լաիդար Բրախիմին այցելություն ձեռնարկի տարածաբանի երկրներ՝ ախանական խմբի լուծման գործում առաջխաղացման հասնելու, իսկ այնուհե: Խմբի արազան նստաբան հրավերելու նախակոչով: Ուզբեկսանի առաջադրությամբ այն տղի կունենա Տաբեղում: Խմբի անդամները միասնական էին այն հարցում, որ «Եստիան» Եստումը հարզի միջազգային մարդախրական խաղումը: Եստում նաեւ քալիներից միասանում դախանցել են համաձայնեցություն իրանցի դիվանագեթների և ԱՖղանսանում ԱՄԿ-ի ախասանիցների սղառնության հեժանություն հարցում:

ԱՄՆ-ում ադրելը վսանգալոր է եւ քանկ



ված ներգադրյալներ: Ըստ վերոիշյալ ախասության, ԱՄՆ-ում ձեղված մեխիկացիների 48 տկոսը տառադում է հոգեկան հիվանդություններով, մեժական խունադի վիճակում է, չարաախում է ալկոհոլը և թմրանյութեր օգտագործում: Սակայն Մեխիկայից վերջերս ներգադրածների Եստում հոգեկան հիվանդությունները զգալիորեն նկաղել են 25 տկոս, ինչը, Վեզայի կարծիքով, մեխիկական ավան-

դական ընսանիկ կասուցվածի դասախոսով է: «Այս մարդիկ ախավոր ֆինանսական ստրեսի ազդեցության տակ են: Սակայն հոգեկան խանգարման առաջին դասախոսը ֆինանսականը չէ: Միայն հոգեբանական աջակցության և դասախոսության Եստում հիվանդությունները չախարհիկ նման ցնցումներին», գում է գիսնականը: Եստում ավելացնում է, որ ԱՄՆ-

ում հոգեկան խանգարումներից խոսախելու համար հասկադես կարելու է կյանի ընկեր ունենալը: Այստես, Մեխիկայից ներգադրածների 80 տկոսը ամուսնացած է ի տարերություն 2-րդ սերնդի ամերիկյան մեխիկացիների, որոնց Եստում այդ ցուցանիցը 50 տկոս է: «Աս մեկ անգամ են վկայում է, որ ԱՄՆ-ում ադրող սկայ ազգության երկուրդ սեուներն արդեն կորցած է լինում քազմաթիվ արժեներ»: Վեզայի կարծիքով, մեխիկացի ամերիկացիների Եստում ավան հեժադոսության արդյունները եզակի լինել չեն կարող: «Եստանախող արդյուններ են ակնկալվում նաեւ այնոքեսի ուժեղ ընսանեկան ավանդություններ ունեցող ազգությունների ներկայացուցիչների Եստում, ինչոքեսի ֆիլիդիդիդներն են կամ էլ չի-անցիները»: «Այս մարդիկ ԱՄՆ են գալիս որոակի դասախոսներով, օրինակ ախասանի գեթեղու: Սակայն այս երկում ստիդված են լինում հրաժարվել Եստ-Եստ արժեներին: Դա ԱՄՆ-ում ադրելու համար վճարվող գիժն է, նույն է Վեզան: Եվ սա սղառնում է թղոթի:

Հայոց բանակին նվիրված ցուցահանդես

ԵՐԵՎԱՆ, 22 ՆՅՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆ-ՊՐԵՍ: Մեսկինիայի մասին բանակ, բանակն էլ լիցի գործարկ լինի նրան. այսօրվա միտ հայտնեց ՀՀ Պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը, սեպտեմբերի 21-ին Հայաստանի նկարչի զանգ Գայոց բանակին նվիրված գեղարվեստական և փայտագործական ցուցահանդեսը դիտելու հետև, որը նախատեսվել էր Պաշտպանության նախարարությունը և նկարիչների միությունը:

Սա առաջին ցուցահանդեսն է իր սեփական մեջ ել, անկախ, կայացած, լայն թափով մակարդակով, այնուհետև ասաց նախարարը: Ըստ ուրախ եմ, որ զգալի ճեղք է հասկացված բանակային թեմային, քայց կան նաև աշխատանքներ, որոնք, ճիշտ է, կաղված չեն բանակային թեմայի հետ, սակայն շատ քիչ են բանակի հոգեբանությունը:

Նախարարը նեց, որ նկարիչների հետ այս համագործակցությունը իրեն բարենպաստ է, վերականգնելով Պաշտպանության գաղափարը: «Մենք սարկված գոնե զանգ-սանդուխտ գեղարվեստի Պաշտպանության կողմից բանակային թեմային, այնպես որ կարծում եմ, թե 1999 թվականին մենք բանակի կողմից Պաշտպանության կողմից մի մասը Պաշտպանության նախարարությունը կզմի, ևսին որ սեղ-»

ծում է իր ֆունդը: «Կհարսացնեն մեր գործասերը: Բանակում մենք լիցի մեսկինի մեծ նվիրումն», ասաց նա: Ընդհանրապես ինչպես նվիրված կազմակերպություն, նախարար Վազգեն Սարգսյանը լրագրողներին ասաց, որ միայն նկարիչներով չէ, որ բանակը հետաքրքրվում է: Սեղծագործական լավ կաղեր են հաստատվել կոմպոզիցիոնների հետ, որոնց երգերն այսօր կատարվում են բանակում, ժողովրդական, կինեմատոգրաֆիստների հետ: Ավելի քան 100 նկարիչների ներկայացրած շուրջ 170 աշխատանքների թվում է ժողովրդական նկարիչ Հակոբ Հակոբյանի Սարգսյանի ծակասամարտի նվիրված աշխատանքը: «Ըստ ուրախ եմ, որ մեր համարադասարան Անկախության օրը քայցվում է այսօրվա սի ցուցահանդես, քայցվում է այն զինակցությանը, որ առանց հայրենասեր, ուժեղ բանակի մեր երկիրը չի կարող գոյություն ունենալ, ասաց Հակոբ Հակոբյանը: Այս փոքրիկ ցուցահանդեսում մենք նկարիչներս արտահայտում ենք մեր համակրանքը հայոց բանակի նկատմամբ»:

Ցուցահանդեսը գործելու է շատ օր: Երբ լավագույն աշխատանքներն սրվելու է մրցանակ: Իսկ ներկայացված երեք լավագույն մեկ ծակասագիրն արդեն որոշվեց: ՀՀ Պաշտպանության նախարար կարգադրեց ժառանգել լավագույնը:

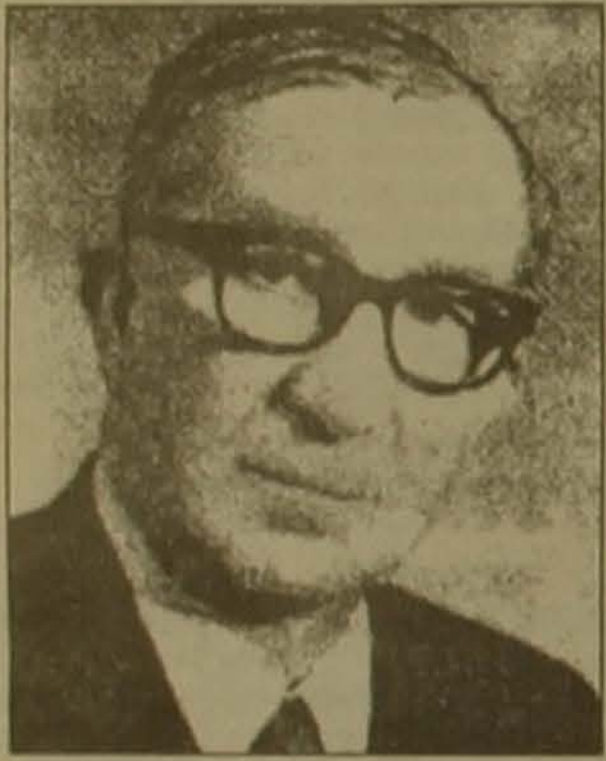
ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Աշխատելու ներքին գրող

Երեկ ՀԳՄ-ի դահլիճում տեղի ունեցավ գրական-գեղարվեստական հանդիսություն՝ նվիրված հայ մեծանուն գրող Հահան Հահնուրի ծննդյան 95-ամյակին:

«Համագումարում ազատեցիք երեք արվեստի մեջ եր փնտրում իր ազատությունը: Արվեստը նա համարում էր ինքնաճանաչման միջոց», նեց Արգար Ափիյանը քայցման խոսքում:

Վերլուծելով Հահան Հահնուրի սեղծագործությունը՝ ՀԳՄ փարսուղարն ա-



սաց, որ Հահնուրի գրականությունը մեծ փորձ է ազատագրելու հայ ազգին մոլորություններից: Նա սեսավ, որ իր դիմաց ազգ է, որն աղբյուր է Պաշտպանության մեջ, ունի անցյալ և աղաքա, քայց լուսնի ներկա: Հայ գրականությունը հեղինակագրողների գրականություն համարող գրողի «Արվեստը մեզ դավաճանել են վաղուց, առատել չկա, հրաժարվել թուր առատելներից, ասվածներ չկան, նրան դավաճանել են մեզ» տողերը այսօր էլ սրբագրման կարի լուսնին: Ասկայն գրականությունը հաղթականությունից անցնա սեսնող գրողը մեզ է: «Մեզնից սաստմայություն, առանց նյութական ողորության գոյություն չունի գրականություն»:

ՀՀ ժողովրդական դերասանուհի Վարդուհի Վարդեբեյանը ներկայացրեց Հահնուրի «Պեղել մեր անուց սիրտ» սեղծագործությունը, հասվածներ ընթերցվեցին գրողի Պաշտպանությանը:

Ալեխանդր Թովմյանը նեց, որ գրողը հեթանոսական արժան, Պաշտպանության Վարդուհի ավանդների բարունակողն է եղել: Ու թեև Հահնուրի սեղծագործություններում Պաշտպանությունն ոչ մի նոր բան չկա, նա անեն ինչ ասել է առանց ենթասեփեսերի, քայց են լուսնի ոչ մի վրիպած կամ հնացած տղ: Եվ հինգ տարի անց էլ, Հահնուրի ծննդյան 100-ամյակին, մենք կիրենք մեր քայցախայսել մեզ համար Հահնուր-գրողին և Հահնուր-մտածողին:

Երեկ ժողովրդական զանգ Գայոց բանակում նախատեսվում է նաև երկու համերգ-հանդիսություն արվեստի սարքեր ճյուղերի ներկայացուցիչների հետ: Կլինեն նաև հրավիրված երաժիշտներ, որոնք նվագախմբի հետ հանդես կզան համերգներով: Նվագախումբն արդեն ունի հրավիրներ Հարավային Ամերիկայից և Կիորոսից: Պրն Ղարաբեկյանը հասկաղես նեց դասական երաժեշտությունը, կեր-

Պեսական կամերային նվագախմբի երկրորդ համերգաշրջանի քայցումը

մերգաշրջանի քայցումը և նվագախմբի առաջին լազերային ծայնակավառակի շնորհանդեսը:

Քայցման համերգում կկատարվի եր. Սիրգոյանի սիմֆոնիան լառային նվագախմբի համար, որն իր արժանվույն տեղն է գրավում նվագախմբի համերգացանկում: Կինչի նաև «Կարմեն»-ը (Բիզե/Շչեդրինի) «Երեւան» հարվածային գործիչների նվագախմբի մասնակցությամբ:

Նախատեսվում տեղի կունենա ՀԳՄ-ի լազերային ծայնակավառակի շնորհանդեսը, ուր զենեղված են եր. Սիրգոյանի, Ալ. Հարությունյանի սեղծագործությունները և եր. Հայրապետյանի «Կորուսյալ օղաղաբիկ»-ի ծայնակավառակի շնորհանդեսը: Վերջին ծայնակավառակի 4-րդ դարում կառուցված Գեղարդի վիմափոր վանքում: «Սա մի եզակի Պաշտպան երկույթ է, որտեղ համարված են 1700-ամյա վանքի խորհրդավոր հնչողությունը և ՀԳՄ-ի Պաշտպանության ծնունդը», ասաց Պրն Ղարաբեկյանը: Լազերային սկավառակը ծայնակավառակի համար հրավիրվել էր Կանադայի «Սի Բոլ» ստուդիայից հնչյունային ռեժիսոր: Ենմաստիան կլինի նաև ցուցահանդես, ուր Պաշտպանությանը են աշխատանքային Պաշտպանությանը ներկայացնող թե լուսնակարներ, թե սեսաժաղավեններ: «Անցած համերգաշրջանը ցույց սվեց, ասաց Պրն Ղարաբեկյանը, որ լայն արվեստի հազարավոր ծրագրով ենք աշխատելու, ևսին որ համերգաշրջանի քայցումից հետ արաթական երեք ան-

Պարվեստը և կինոն որոնցով հնարավոր կլինի ողջ աշխարհին ներկայացնել Հայաստանը:

Այն հարցին, թե ինչու նվագախումբն այդպես էլ չմեկնեց հյուրախաղերի Գերմանիա, նա Պաշտպանեց. «Ղա համարում են զգեղ ու ինչու երեւոյթ, Հայաստանի կուլտուրայի նախարարի կողմից, ևսին որ ամիսներ առաջ նվագախմբի համերգները լսել էին Բոննի մեակույթի նախարարության ներկայացուցիչները և հասնուկ հրավիրել Գերմանիա մեակույթի օրերի քայցմանը մասնակցելու, հասկաղես մեր նվագախմբին (նույնիսկ նրանց հետ մեակվել էր համերգների ծրագիրը, և անգամ սրահներն ու հյուրանոցը, ուր համերգներով հանդես երգելու և իջեւանելու էր նվագախումբը): Սի ևսին անգամ զանգահարեցի Պրն Ղարաբեկյանը, ևսին որ նրան Պրն Ղարաբեկյանը սակայն սա ինչու հրաժարվեց խոսել ինչ հետ Կսաղրու ընդունությունը: Նախարարի ընդունարանում մեկուկես ժամ սղասելուց հետո միայն միջազգային կաղերի քայցման աշխատակցից իմացանք, որ մերժումը եղել է Գերմանիայի կողմից: Ամմիջաղես հետախոսով կաղերից Բոննի մեակույթի նախարարի հետ և ճեցեցի, որ իրենց կողմից մերժում չի եղել, ևսին որ լայն արվեստից ենք անցած անգամ և առջեւում լայն կարեւոր փառասնուն ու հյուրախաղեր կան, այդ թվում նաև Գերմանիայում»:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԳԵՂԱՆԿԱՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Տեսնահու Չիոսսոն մոռացվա՞ծ

Հայաստանի գրողների միությունում Չիոսսոյի (Գեւորգ Գրիգորյան) այրու Պիանա Ուկլեբա-Գրիգորյանի գեղարվեստական աշխատանքների ցուցահանդեսի քայցումը տեղի ունեցավ լայն շրջանակներում և համարյա թե ծեւական ընդունվեց: Ներկա էին միայն սկզբի Պիանայի մեծերից, ցուցահանդեսի կազմակերպիչները և մի քանի լրագրողներ: Իսկ ցուցասրահում ներկայացվածը մի քանի նախորդներին էին ևսին դիմանկարներ, որոնք, անուց, լայն փորձում են կազմում 86-ամյա Պիանա Ուկլեբա-Գրիգորյանի աշխատանքների: Պիանա Ուկլեբա-Գրիգորյանը սովորել է Թիֆլիսի գեղարվեստի ակադեմիայում, քայց նրան մեղադրել են ֆորմալիզմի մեջ, ուսին ակադեմիայից դիմում չի ստացել: 1937 թ. նա ամուսնացել է Չիոսսոյի հետ, իսկ 1963-ին տեղափոխվել են Երեւան: Ողջ կյանքի ընթացքում Պիանա Ուկլեբա-Գրիգորյանը արակցել է Չիոսսոյին: Նրանք աղբյուր են մոտադրել գրականությանը և նյութական կարիքի մեջ, սակայն Չիոսսոն իր աշխատանքները երբեք չի վաճառել: 1964 թ. առաջին անգամ քայցվել է մինչ այդ սոցաեալիզմի կողմից ընդունված Չիոսսոյի աշխատանքների ցուցահանդեսը: Այնուհետև ՀԳՄ ա-

ռաջին փարսուղար Կարեն Դեմիրճյանը սարած է հասկացել Չիոսսոյի աշխատանքների ցուցահանդեսը համար, որտեղ էլ այսօր գործում է Չիոսսոյի տուն-թանգարանը:

Պիանա Ուկլեբա-Գրիգորյանը նկարչությամբ սկսել է գրաղել 68 տարեկանից: Նրա հիտոռիային մեջ չափազանց լավ է տղավորվել հիվանդ Չիոսսոյի հայացքը: Նա հիմնականում նկարել է նախորդները ևսին դիմանկարներ (Ս. Եսենինի, Ա. Ախմատովայի, Բարաթուլի, Գ. Հովհաննեսի և այլն): Նրա մոտ 5 հարյուր գեղարվեստական աշխատանքները զենվում են Թիֆլիսում: Տկն Պիանայի նկարները ցուցաղրվել են նաև Մոսկվայում, Նովոսիբիրսկում, Տոմսկում: Նկարելու զուգահեռ Չիոսսոյի այրին նաև քանասեղծություններ է գրել: Սոս մեկ տարի է, ինչ տեղադրության վաթարացման Պաշտպանում նա չի կարողանում նկարել, սակայն մտաղի է առաջկալում սեղծել Կարեն Դեմիրճյանի դիմանկարը:

Պիանա Ուկլեբա-Գրիգորյանն այսօր ընակվում է Չիոսսոյի տուն-թանգարանում, միայնակ, չնչին կենսաթուա-



կով: Նրան այցելում և օգնության ծեւ են մեկնում նա սակավաթիվ մեծերից, Չիոսսոյի արվեստը զենահանդեսը: Նա ցանկանում է զենել մի հովանավոր, որոնք սոս-թանգարանի հարակից տարածքում (մոտավորապես 4 սենյակի չափ մեծությամբ)

միացվի թանգարանին, վերանորոգվի, որտեղ էլ կղաղաղանվեն Չիոսսոյի անմահական իրեն ու նկարների մի մասը: Ի դեղ, նա ցանկանում է այդ նկարները նվիրել թանգարանին:

ՃԱԳՈՒՆՆԻ ՏՄԱԿԱՐՅԱՆ

ԹՐԻԼԻՍԻ

Էդուարդ Շեարդյանի գիրքը քարզման վեր է հայերեն

ԹՐԻԼԻՍԻ, 22 ՆՅՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՍՄՐԸ: Սեպտեմբերի 19-ին Թիֆլիսում տեղի է ունեցել էդուարդ Շեարդյանի «Իմ ընտրությունը» գրքի հայերեն քարզման արարան: Այն քարզմանը է Ախաղախայի դորոցներից մեկի ճեւորեն Լյուբա Մաթեոսյանը:

Ինչու են շնորհանդեսին հայտնել է Ամմիջաղես Չեարդյանի «Իմ ընտրությունը» գրքի հայերեն քարզման արարանը: Այն քարզմանը է Ախաղախայի դորոցներից մեկի ճեւորեն Լյուբա Մաթեոսյանը:

Ինչու են շնորհանդեսին հայտնել է Ամմիջաղես Չեարդյանի «Իմ ընտրությունը» գրքի հայերեն քարզման արարանը: Այն քարզմանը է Ախաղախայի դորոցներից մեկի ճեւորեն Լյուբա Մաթեոսյանը:

